

Cuprins

<i>Prefață</i>	9
Poarta templului	19
Profesorul Înaltului Preot	20
Curățenia inimii	21
Bătrânul Vanzător de Ceai	22
Economie	24
Zen la guvernare	25
Mintea studioasă	26
Indiferență	27
Obiectivitate	28
Zen și Arta Guvernării	29
Ștergându-l la fund pe Buddha	29
Conduită	30
Arta minții	30
O trezire	31
Punctul ultim	32
Prezența de spirit	33
„Nu te deranja“	33
A Câștiga Fără a Încerca	35
O retragere Zen	38
Temelia unui templu	39

Învățând Zen	40
Trecerea Maestrului	41
Lampa singuratică	41
Mai bună decât florile	43
Comunicare	43
Realitate	44
Buddha vindecător	45
Rușine și conștiință	46
Zen în acțiune	48
Virtuți ascunse, răsplată manifestată	49
Infernul vacuității	50
Religie de fiecare zi	52
Relații sociale	53
Ploaia nocturnă	54
Poarta compasiunii	56
Formarea unei școli	58
Minte și esență	58
Iute din fire	59
Concentrarea în meditație	60
Calea către Cale	62
Eliberare	63
O trezire	65
Încă în viață	68
Inutilitatea suferinței și a necredinței	69
Confesiunea unui maestru Zen	70
Minte și munte	71
Un ascet	72
Sămânța practicii Zen	73

Ultimele cuvinte	73	Sunetul plesnetului unei singure palme	122
Declinul și renașterea disciplinei Zen	75	Iubitorul naturii	123
Independență.....	76	Un inocent	124
Ultimele cuvinte	77	Prima piatră	126
Nașterea și moartea	78	Realitate și fals	127
Ereticul convertit.....	78	Respect	129
Un înțelept excentric	80	Explorând Sursa	130
Învățătura Zen	81	Trei feluri de călugări cerșetori	134
Lunga călătorie către casă.....	83	Privește înlăuntrul minții tale	135
Un Buddha beat	89	Netulburată.....	136
Maestrul detaliului subtil	93	Lupta cu un căutător de gălceavă.....	137
Starea de Buddha în această viață	95	Spiritul înțelepților.....	143
Recunoaștere prematură	95	Arta Artei	143
Marea Operă	96	Literatura Zen	144
Metode severe	100	Eleganță	146
Învățând cum se învață	100	Hotărâre	147
O greșeală	101	Inima bună	148
Vorbind și ascultând.....	103	Un poet.....	149
Ora unsprezece.....	103	Fostul stareț	150
Roba de Piatră	105	Religia originară.....	153
Ceva din nimic.....	105	Vindecat de boala Zen.....	155
Budismul și lumea	106	Zen în viața de zi cu zi	159
Tărâmul Mentalului Pur.....	110	Fără pleavă.....	161
Răsăritul Adevărului	111	Ghid călăuzitor	162
Ce fel de războinic	112	Profesorul națiunii	163
Fața de oțel.....	114	Nuferi în noroi.....	164
Pătrunzând tainele Zen	115	Marea Moarte	165
Mulțumire	121	Zen și lumea	167

Poarta templului

Era odată un om bogat, care se numea Hei-zayemon. El s-a străduit toată viața să dobândească virtuțile cerute de vechii înțelepți.

Un om foarte sârguincios și studios, Hei-zayemon obișnuia să-și cheltuiască banii în acte de binefacere și caritate.

El a ajutat mulți copii din familii împovărate și a oferit personal bani pentru construcția de numeroase drumuri și poduri în regiunea în care locuia, în beneficiul tuturor oamenilor din acele locuri.

La moartea sa, Hei-zayemon a lăsat scris în testament că dorește ca averea sa să fie întrebuințată pentru a continua de-a lungul generațiilor opera de binefacere începută, lucru care s-a întâmplat întocmai, prin copiii și nepoții săi.

Se spune că într-o zi a apărut la ușa lui Hei-zayemon un călugăr budist. Acel călugăr auzise de bunăvoința lui Hei-zayemon, destul de neobișnuită în rândul bogaților acelor vremuri, și venise să-i ceară bani pentru a construi poarta unui templu.

Binefăcătorul i-a răs în față călugărului, spunându-i: „Ajut oamenii din cauză că nu suport să-i văd că suferă. Dar ce suferință poate fi în faptul că un templu nu are poartă?”

Profesorul Înaltului Preot

A fost odată demult un preot al unei secte Zen, al cărui patron nu era altul decât nobilul provinciei. Când venea în capitală pentru a-l vizita pe nobil la reședința sa oficială, preotul trebuia să călătorească cu mare pompă, cu alai numeros și fanfară.

Într-o asemenea călătorie, s-a întâmplat o dată că cel care conducea suita preotului a dorit să-și cumpere încălțăminte nouă din localitatea în care se opriseră pentru popas. La recomandarea unuia dintre însoțitori, a fost chemat un bătrân despre care se spunea că face sandale din pai foarte bune.

Când bătrânul a venit cu sandalele cerute, Înaltul Preot l-a văzut pe fereastra palanchinului său și aproape că s-a speriat.

Bătrânul meșter în confecționarea sandalelor nu era altul decât Tôsui, maestrul iluminat Zen care îi fusese profesor cu mulți ani în urmă, până la misterioasa sa dispariție din templu.

Înaltul Preot a sărit numaidecât din palanchin, uimit și stingherit, și s-a prosternat în față bătrânului maestru, arătându-i cel mai profund respect.

Tôsui l-a tratat cu bunătate și au vorbit despre vremurile de altădată; dar când să plece, maestrul i-a spus preotului: „Nu te lăsa intoxicat de tovărășia nobililor.”

Curățenia inimii

Un grup de cerșetori leproși au venit odată împreună la maestrul Zen Bankei, un mare învățător al oamenilor de rând. Bankei i-a primit la el, ba chiar i-a spălat pe cap și i-a șters cu propriile lui mâini atunci când a venit vremea inițierii.

Tocmai atunci s-a nimerit să fie de față un anume domn, reprezentantul nobilului care credea în Bankei și care chiar construisese un templu în provincia sa pentru ca maestrul să poată să-și prezinte învățătura oamenilor din acele locuri.

Revoltat la vederea maestrului Zen care spăla pe cap pe cei de neatins, domnul respectiv s-a grăbit să aducă un vas cu apă curată pentru ca Bankei să se spele numaidecât pe mâini.

Maestrul a refuzat însă, spunând: „Dezgustul tău este mai murdar decât rănilor acestor sărmani.”

Bătrânul Vânzător de Ceai

A fost odată un bătrân care avea o prăvălie ambulantă de ceai. El putea fi văzut tot timpul anului în împrejurimile pitorești ale orașului Kyoto, vechea capitală imperială a Japoniei.

Primăvara căuta locurile cu cele mai frumoase flori, iar toamna alegea locurile cu cel mai bun frunziș; acolo își aducea ustensilele pentru prepararea ceaiului și aștepta călătorii care se bucurau de frumusețea locurilor.

Iubitorii de frumos din orașul Kyoto erau încântați de acest comerț și obișnuiau să se adune acolo unde bătrânul își așeza prăvălia. Bătrânul Vânzător de Ceai ajunsese să fie bine cunoscut în capitală.

Puțini oameni știau însă că bătrânul era un maestru Zen. De tânăr studiasse învățătura Zen și vizitase maestrul budiști de pe tot cuprinsul țării. Fiind mereu călător, nu avea posesiuni materiale, ci se devotase în întregime studiului budismului.

După ce a atins iluminarea pe calea învățaturii Zen, el și-a luat angajamentul de a studia în continuare și de a urmări elevarea sa spirituală, pentru a nu devia de la calea iluminării depline printr-o asumare prematură a autorității de maestru.

După îndelungi călătorii, maestrul s-a reîntors în locurile natale, cu scopul de a-l ajuta pe primul său învățător Zen. Când acesta a murit, maestrul a numit unul dintre discipoli să conducă așezământul spiritual în locul lui.

Apoi a dispărut, a plecat la Kyoto, părăsind pentru totdeauna acel așezământ. La vremea aceea spunea: „Faptul că omul își duce traiul în mod corect ține de conștiința lui, nu de aparență. Nu doresc să trag foloase de pe urma călugărilor, să trăiesc pe cheltuiala altora.“

Așa că a început să vândă ceai pentru a se întreține. Obișnuia să spună în glumă oamenilor: „Sunt sărac și nu-mi pot permite să mănânc carne, sunt bătrân și nu pot satisface o nevastă. Cel mai potrivit pentru mine este să fiu vânzător de ceai.“

În cele din urmă, maestrul a ars toate lucrurile cu care preparase ceaiul și s-a retras în singurătate.

A murit în sihăstrie în anul 1763, la vârsta de optzeci și nouă de ani.

Pe vremea când vindea ceai, bătrânul obișnuia să atârne la vedere următoarea inscripție:

„Prețul ceaiului este atâta cât îmi dai, de la o sută de lire de aur la o jumătate de para. Poți să bei și gratis, dacă așa vrei; dar nu-ți pot oferi o învoială mai bună decât aceasta.“

Când în cele din urmă și-a ars ustensilele și s-a retras, el a adresat coșului său următoarele cuvinte:

„Am fost mereu singur și sărac, fără un petec de pământ sau o sapă. Tu mi-ai fost de ajutor, însoțindu-mă pe munții primăverii și de-a lungul râurilor toamnei, vânzând ceai la umbra pinilor și în crângurile de bambus. Niciodată nu mi-au lipsit banii cu care să-mi cumpăr de mâncare și am apucat să trăiesc mai mult de optzeci de ani.

Dar acum sunt atât de bătrân încât nu mai am puterea să te folosesc mai departe. Sunt aproape de sfârșitul zilelor mele, când trupul meu se va ascunde în Steaua Polară. De teamă să nu fii pângărit de mâini murdare în viitor, te recompensez cu Extazul Focului: transformă-te acum în vâlvătaia flăcărilor.

Cum pot exprima această transformare? Când văpaia se va stinge, totul va fi consumat; munții înverziți vor fi încă acolo, împodobiți ca întotdeauna cu nori albi. Te încredințez spiritului focului.“

Economie

Sôkai era atât de sărac încât nu avea alte haine în afară de o sigură robă, pe care o îmbrăca tot timpul anului, indiferent de vreme.

Într-o zi de vară, Sôkai și-a spălat roba și și-a agățat-o într-un pom să se usuce. În timp ce aștepta să i se usuce roba, el s-a dus în cimitirul din spatele templului să se odihnească, fiind complet gol.

Tocmai atunci nobilul provinciei a venit în vizită la mormântul tatălui lui, exact în acea zi, exact în acel cimitir. Inutil de spus cât de uimit a fost să vadă un călugăr gol stând acolo, printre morminte.

Când nobilul l-a întrebat pe Sôkai ce făcea acolo, acesta i-a explicat cu sinceritate situația. Peste măsură de mișcat de candoarea lui, nobilul i-a dăruit un rând de haine făcute anume pentru el. Mai târziu, când Sôkai a devenit învățător Zen, nobilul aceluia ținut i-a devenit discipol.

Zen la guvernare

Într-o zi, guvernatorul unei anumite provincii l-a întrebat pe maestrul Zen Shôsan ce este esențial în budism.

Maestrul i-a spus: „Este esențial pentru tine să stăpânești toată provincia asupra căreia ești guvernator, de la un capăt la altul. Nu poți face acest lucru atât timp cât ești șovăitor. Dar păstrează atenția trează în fiecare moment și ia hotărârile oficiale cu bunătate și compasiune.